

FN-forbundets strategi- og handlingsplan 2009–2010

Indledning

FN-forbundet har en særlig karakter i forhold til de fleste andre internationalt orienterede danske NGO'er, hvoraf størstedelen er specialist-organisationer, der arbejder med et særligt tema (miljø, udviklingslande osv.). FN-forbundet er en generalist-organisation, der fokuserer på helheder i og sammenhænge mellem internationale temaer.

FN-forbundets formål lyder:

“FN-forbundet har til formål på oplysende og tværpolitisk grundlag at arbejde for: 1) styrkelse af interessen for Forenede Nationer, 2) forståelse af nationernes gensidige afhængighed og fælles ansvar for den internationale udvikling og 3) virkeliggørelse af de principper, som de Forenede Nationer bygger på.”

For at leve op til formålet arbejder FN-forbundet på flere fronter:

Vi søger indflydelse på udviklingen af FN-systemet og de beslutninger, der træffes heri, via nationalt og internationalt samarbejde og lobbyisme.

Vi oplyser og debatterer om FN og FN-relaterede emner i offentlige møder, skoletjenesten, Model UN's, diverse samarbejdsfora, på hjemmesiden og i medierne.

Vi samarbejder i forskellige NGO-netværk nationalt og internationalt.

Vi holdningsbearbejder dels hinanden i vores politiske drøftelser, dels de grupper, vi informerer og samarbejder med.

Vi arbejder på et partipolitisk uafhængigt grundlag, og vi tager stilling og har holdninger i overensstemmelse med FN's principper.

Politiske fokusområder

FN's generalsekretær Ban Ki-moon, der trådte til ved årsskiftet 2006-07, har nu afleveret sin første rapport om organisationens arbejde. Han giver udtryk for optimisme med hensyn til FN's fremtid og konstaterer, at efterspørgslen efter FN's hjælp og bistand er større nu, end den nogensinde har været. Det understreger de mange presserende behov i verden af i dag, men Ban Ki-moon sporer samtidig en voksende forståelse for, at disse behov bedst kan dækkes kollektivt, gennem FN. Med andre ord: en vis optimisme på multilateralismens vegne.

Generalsekretæren fremhæver en række presserende arbejdsopgaver:

- 2015 Målene, som han mener stadig kan nås, hvis der hurtigt tages skridt til at implementere de afgivne løfter.
- Fredsoperationerne, som skal styrkes gennem øget støtte til feltoperationerne og med mere fokus på fredsopbygning og forebyggelse.
- Darfur, hvor fremskridt får topprioritet

- Mellemøsten, hvor han ser nye muligheder for, at FN kan spille en central rolle i tilvejebringelsen af fred.
- FN's strategi til bekæmpelse af terrorisme skal føres ud i livet.
- Nedrustningsarbejdets blokering igennem de senere år kan og skal overvindes.
- Menneskerettighedsrådet skal bringes til at fungere, så der kan genskabes en troværdig mellemstatslig proces.
- Responsibility to Protect, R2P, dvs. den historiske aftale vedrørende staternes forpligtelse til at beskytte deres befolkninger mod folkedrab, krigsforbrydelser, etnisk udrensning og forbrydelser mod menneskeheden, som statslederne indgik ved 2005-topmødet, skal operationaliseres.
- Klimakonferencen i København 2009 skal føre til global aftale.
- Grundlæggende reformer af FN på personaleområdet, som ændrer organisationens bemanning, fremmer pålideligheden, styrker ledelsesfunktionen og indfører mere tidssvarende arbejdsgange.

Elementerne i FN's aktuelle arbejdsprogram må naturligt indgå i FN-forbundets oplysningsindsats og planlægning af aktiviteter. Dertil kommer en række FN-relaterede fokusområder, affødt af aktuelle politiske udviklinger i Danmark, og af danske relationer til EU, til NATO og til den globale udvikling som sådan.

Danmark har på en række områder nedprioriteret multilaterale problemløsninger – ikke mindst i FN-regi. Det gælder eksempelvis:

- Danmarks deltagelse i Irak-krigen, i strid med folkeretten,
- Danmarks deltagelse i fredsoperationer, som nu hovedsagelig er orienteret mod deltagelse i NATO-styrker som f.eks. ISAF-styrken i Afghanistan
- Det danske forsvarsforbehold i forhold til EU, som søges fjernet uden stillingtagen til, at EU-traktaten ikke forudsætter mandat fra FN for deltagelse i fredsoperationer.
- Danmarks opfordring til at nedlægge SHIRBRIG, som er FN's internationale, hurtigt udrykkende fredsstyrke, stationeret i Danmark.

Disse udviklinger har fået FN-forbundet til at formulere politikpapiret Danmarks fredsindsatser – FN-mandater eller enegang? Såvel politikpapirets anbefalinger som spørgsmålet om SHIRBRIG's fremtid bør prioriteres i Forbundets arbejde.

På flygtningeområdet har den danske regering siddet henstillinger fra FN's højkommisær om at give irakiske asylansøgere opholdstilladelse overhørig, ligesom Flygtningenævnet har negligeret en nylig dom ved den europæiske menneskerettighedsdomstol om fortolkning af flygtningekonventionen. Efter konferencen Konventioner under pres, som afholdes i et samarbejde mellem Dansk Flygtningehjælp, Amnesty, Red Barnet og FN-forbundet den 24. oktober, er der behov for at fastholde presset for, at Danmark overholder sine forpligtelser.

Dansk udviklingsbistand til UNDP og FN-systemet generelt er blevet kraftigt reduceret samtidig med, at det almindeligt accepterede 50/50-princip i forholdet mellem bilateral og multilateral bistand er blevet undermineret.

Folkeretligt – og dermed for FN - er beskyttelse af nationale mindretals rettigheder igen blevet aktualiseret ved dannelsen af staten Kosovo og i forbindelse med krigshandlingerne mellem Georgien og Rusland efterfulgt af Ruslands anerkendelse af Syd-Ossetien og Abkhasien som selvstændige stater. I nogle situationer kan respekt for nationale mindretals rettigheder kombineret med en form for autonomi være et alternativ til national selvstændighed. Hvor der opnås selvstændighed, skal man i gang med den demokratiske opbygning af staten. I begge situationer er der behov for FN's bistand.

Danmark har formålet at blive tildelt værtsrollen for, hvad der kan blive en afgørende partskonference i klimaforhandlingerne, COP15, i november/december 2009. Udover at påbegynde en national omstilling og medvirke til, at EU-landene lever op til det krævede ansvar for at sikre en fortsættelse af Kyoto-protokollen med nye Københavner-forpligtelser, så er det nødvendigt, at Danmark sikrer gode betingelser for civilsamfundets deltagelse i COP15-processen på lige fod med danske og udenlandske Global Compact-virksomheder, både i den officielle konference og ved at sikre, at der kan afholdes et sideløbende NGO-forum.

FN-forbundet og resten af NGO-miljøet har oplevet en markant forringelse af vores arbejdsbetingelser de senere år; ikke kun rent økonomisk, men også ved, at mulighederne for dialog og samarbejde begrænses. Et eksempel er forhindringerne for at kunne deltage som delegater til FN's årlige generalforsamling; et andet, at NGO'er direkte nægtes at deltage i danske delegationer. Vi har et ansvar for at rejse det principielle spørgsmål om civilsamfundets udelukkelse fra delegationerne til multilaterale forhandlingsfora.

På den baggrund foreslås, at de politiske fokusområder for perioden bliver:

- Fred og konflikt
 - Konfliktforebyggelse og -løsning samt fredsopbygning – herunder princippet om R2P og brug af den internationale domstol
- Menneskerettigheder
 - Følge udviklingen i FN's menneskerettighedsråd, herunder forberedelsen af anti-racismekonferencen Durban II
 - Udlændingepolitik – dansk udlændingepolitik under FN-lup
 - Nationale mindretals rettigheder – herunder dannelse af demokratiske stater
- 2015 Målene, herunder specielt bæredygtig udvikling og COP15
- Civilsamfundets naturlige deltagelse i multilaterale forhandlingsfora
- Fortsat reform af FN

Organisatoriske fokusområder

Organisatoriske og økonomiske ændringer

Beskrivelsen af de politiske fokusområder viser, at der er behov for FN-forbundet, nu måske mere end nogensinde før. Men en forudsætning for at arbejdet kan lykkes er, at FN-forbundet hviler på et stabilt økonomisk og organisatorisk fundament.

Den mest presserende opgave er nu at sikre dette fundament. Bortfaldet af oplysningsbevillingen og den i øvrigt restriktive bevillingspraksis har betydet, at med mindre der kan tilføres yderligere økonomiske midler til Forbundets drift, så vil FN-forbundet i sin nuværende skikkelse ophøre i 2011. Bestyrelsen lægger op til organisatoriske og økonomiske ændringer. Det bliver den nyvalgte bestyrelse, der skal finde løsningerne på krisen.

Med det formål at geare FN-forbundet til at udføre de besluttede fokusområder og Forbundets øvrige aktiviteter, styrkes bestyrelse, forretningsudvalg og sekretariat. Det er vigtigt, at FN-forbundet internt, politisk organiserer sig, så man bedst muligt kan indfri de opstillede mål og få tilført størst mulig dynamik.

Bestyrelsen skal arbejde mere politisk og lægge de overordnede linier. Derfor er det ønskeligt, at bestyrelsen tilføres politisk ekspertise i forhold til FN-spørgsmål. Forretningsudvalget udvides med to personer til fem, således at FU i højere grad bliver et arbejdende FU, der konkretiserer de af

bestyrelsen træffe beslutninger og lægger strategier for deres udførelse. Den konkrete udførelse varetages af sekretariatet, og sekretariatsfunktionerne søges tilrettelagt på en måde, som sikrer, at sekretariatet har den organisatoriske ekspertise og fleksibilitet, som er nødvendig for at modtage og fastholde nye medlemmer og samtidig vejlede og støtte de medlemsaktiviteter, som igangsættes.

For at styrke FN- idéen og dens realisering og samtidig løfte niveauet for de politiske beslutninger i FN-forbundet søges etableret en selvstyrende gruppe af erfarne FN-folk og andre med stor indsigt i FN-spørgsmål. Gruppen: "FN-forbundets venner" skal være et aktivt forum, der også skønnes at kunne højne FN-forbundets status og medvirke til, at FN-spørgsmål får større mediedækning.

Der er allerede skabt en god kontakt til FN-forbundets folketingsgruppe. Der skal afholdes faste møder med gruppen, der også løbende informeres om FN-forbundets holdninger via fremsendelse af politikpapirer o. lign. Det skal tilstræbes at afholde fælles konferencer om emner af fælles interesse.

FN-forbundets kredsarbejde skal i højere grad blive ramme for medlemmers frivillige arbejde og initiativ, og det skal sikres, at relevante, lokale temagrupper kan medvirke til udviklingen og promoveringen af FN-forbundets politik.

Oplysningsarbejde

Et vigtigt formål for FN-forbundet er oplysningsarbejde om FN og FN-spørgsmål. Med bortfaldet af tilskuddet fra DANIDAS oplysningsbevilling er Forbundets muligheder for at udføre oplysningsarbejde kraftigt forringet. Hvis vi sammenligner os med andre nordiske lande, kan vi konstatere, at oplysning om FN er meget lavt prioriteret af den danske stat, og FN's informationskontor i Bruxelles, UNRIC kan ikke løfte opgaven. En af grundpillerne i dansk udenrigspolitik er medlemskabet af FN og en styrkelse af FN som organisation. En fastholdelse heraf kræver et oplysningsarbejde, som bør sikres ved statslig finansiering i lighed med andre Public Service-opgaver. FN-forbundet vil derfor arbejde for, at der bevilges statslige midler, så Forbundet kan varetage denne opgave i forhold til oplysning om FN.

Kommunikation

Herudover har FN-forbundet en særlig interesse i at informere om og give udtryk for sine holdninger i forhold til de prioriterede fokusområder og aktuelle spørgsmål såvel internt som eksternt.

Der udarbejdes en mediestrategi og dyrkes kontakt til udvalgte journalister, så det bliver naturligt for medierne at henvende sig til Forbundet om FN-spørgsmål. Men Forbundet skal selvfølgelig fortsat også være agerende i forhold til medierne.

På baggrund af brugerundersøgelser opbygges en ny hjemmeside, og Forbundet skal også være til stede i andre internet-medier som f.eks. Facebook.

Det undersøges, hvorledes Nyhedsbrevet anvendes af medlemmerne og andre brugere, og det videreudvikles på den baggrund. Herudover skal medlemmerne have mindst to direkte henvendelser fra FN-forbundet i brevform pr. år.

Aktivister

Den aktivisme, der er i Skoletjenesten og DanMUN, søges styrket, således at FN-forbundet i højere grad støtter de frivillige grupper med uddannelse, udvikling af materialer og medlemshvervning med henblik på at sikre en glidende tilgang af medlemmer, der kan tage over, når aktive forsvinder.

Skoletjenestens og DanMUNs aktiviteter i forhold til gymnasier, højskoler, folkeskoler og grupper af unge studerende er væsentlige dele af Forbundets oplysningsarbejde og skal udvikles yderligere. Der søges oprettet frivillige grupper, der vil deltage i aktioner/aktiviteter omkring FN-begivenheder.

Der udarbejdes en strategi for opbygning af levedygtige lokalkredse i samarbejde med medlemmer fra lokalområderne og de eksisterende grupper af frivillige. Det tilstræbes, at folkevalgte sammen med sekretariatet er opsøgende i de lokale kredse.

Aktiviteter

For de enkelte politiske fokusområder vælges relevante temaer, og konkrete aktiviteter tilrettelægges, f.eks. i forbindelse med mærkedage og særlige begivenheder. Samtidig skal vi være proaktive og lydhøre i forhold den aktuelle udvikling inden for fokusområderne og temaerne.

Konferencer i samarbejde med andre organisationer, herunder vores kollektive medlemsorganisationer, om emner inden for fokusområderne prioriteres højt, ligesom der forsæt skal arrangeres åbne møder om relevante emner i forbindelse med bestyrelsesmøderne.

Aktiviteterne kan omfatte konferencer, fyraftensmøder, gadeaktiviteter, udtalelser o.lign.

Aktiviteterne kan gennemføres af FN-forbundet alene, men helst skal de søges gennemført sammen med en eller flere samarbejdspartnere. Aktiviteterne har også til formål at udvide den forankring, som hele FN-forbundets virke bør have i befolkningen.

Konkret bør FN-forbundet være aktivt og synligt ved FN-dage som 8. marts: Den internationale kvindedag, 21. maj: Verdensdag for kulturel mangfoldighed og dialog og udvikling, 21. marts:

International dag for afskaffelse af raceforskelsbehandling, 5. juni: Verdens miljødag, 21.

september: International fredsdag, 24. oktober: FN-dagen og 10. december:

Menneskerettighedsdagen

Medlemshvervning

FN-forbundets eksistensgrundlag og vores uafhængighed bygger på, at der er mange og aktive medlemmer. Alle forbundets aktiviteter skal derfor have mål om, hvordan de sikrer medlemshvervning eller medlemspleje.

Der udarbejdes en køreplan for en fast, årlig medlemshvervning med det formål at rekruttere og fastholde medlemmer og styrke lokalkredsene og aktivistgrupper. Vi bør særligt prioritere indsatsen i forbindelse med studiestarten på de højere læreanstalter.

Der udarbejdes strategi for optagelse af virksomheder som medlemmer og hvordan et ligeværdigt samarbejde kan se ud, herunder hvilke tilbud, der skal gives dem.

Projekter

FN-forbundet har ikke haft projekter de seneste år, da vi har fået afslag på økonomisk støtte til de ansøgte. Der skal stadig søges gennemført mindre projekter, bl.a. internationale partnerskabsprojekter, og mulighederne for at søge og få oplysningsmidler skal analyseres. Der søges et samarbejde om internationale projekter med partnere fra de to internationale organisationer, som FN-forbundet er medlemmer af, WFM – World Federalist Movement og WFUNA - World Federation of United Nations Associations.

På den baggrund foreslås, at de organisatoriske fokusområder for perioden bliver:

- Organisatoriske og økonomiske ændringer af FN-forbundet til sikring af forbundets overlevelse og effektivitet
- Styrkelse af kommunikationen
 - Udarbejdelse og vedtagelse af en mediestrategi
 - Udvikling af ny hjemmeside,
 - Udvikling af Nyhedsbrevet
- Medlemshvervning generelt og specielt med optagelse af virksomheder som medlemmer
- FN-forbundet som Public Service-oplysningsorganisation

Afslutning

Der er ikke noget alternativ til et multilateralt forhandlingssystem i forhold til at finde langsigtede løsninger på sammenhængende, globale problemer. Trods mangler og fejltagelser er der ikke noget alternativ til De Forenede Nationer. Der er til gengæld god grund til at forsøge at forbedre og rette op på svaghederne ved det eksisterende system. Nationalstaternes regeringer kan ikke gøre dette alene; det kræver en aktiv deltagelse af et engageret civilsamfund.

I Danmark er FN-forbundet den eneste NGO, der entydigt fremhæver FN som naturligt forum for globale, sammenhængende løsninger og som aktivt diskuterer muligheder for reformer af systemet. Vi har en ekspertise i, hvordan civilsamfundet kan indgå i multilaterale forhandlinger på tværs af problemfelterne. I lyset af de udfordringer, FN-forbundet står i, er det vigtigt, at vi, vores individuelle medlemmer og vores kollektive medlemmer husker og erkender, hvilken rolle FN-forbundet spiller og kan komme til at spille. Den oven for skitserede arbejdsplan er et udtryk for udmøntningen af denne erkendelse.